

Karstums Tava nama dēļ

13 Kad jūdu Pashā bija tuvu, Jēzus aizgāja uz Jeruzālemi.

14 Tur Viņš atrada Templī vēršu, aitu un baložu pārdevējus un naudas mijējus sēžam.

15 Un, iztaisījis pātagu no auklām, Viņš visus izdzina no Tempļa, aitas un vēršus, un izkaisīja mijējiem naudu un apgāza galdus,

16 un baložu pārdevējiem Viņš sacīja: "Nesiet to projām! Nepadarait Mana Tēva namu par tirgus namu!"

17 Tad Viņa mācekļi pieminēja, ka ir rakstīts: karstums Tava nama dēļ Mani aprij.-

18 Bet jūdi uzstājās un sacīja: "Kādu zīmi Tu mums rādīsi, ka Tu to drīksti darīt?"

19 Jēzus atbildēja: "Noplēsiet šo Templi, un Es to trijās dienās atkal uzcelšu."

20 Tad jūdi sacīja: "Četrdesmit sešus gadus šis Tempļis ir taisīts, un Tu to gribi uzcelt trijās dienās?"

21 Bet Viņš runāja par Savas miesas templi.

22 Kad nu Viņš bija uzcēlies no miroņiem, Viņa mācekļi atcerējās, ka Viņš to bija sacījis, un sāka ticēt rakstiem un vārdam, ko Jēzus bija runājis.

Jāņa ev. 2,13-22

Mīļā draudze!

Pagājušajā nedēļā es redzēju televīzijā vienu raidījumu, kur dažādi eksperti runāja par gadījumu, kad tika izvarota divu gadu veca meitenīte. Skatītāji lielā vairumā balsoja par to, lai vainīgais tiktu sodīts ar nāvessodu, eksperti runāja katrs no sava viedokļa, ļoti lietišķi, bez lielām emocijām. Mierīgā gaisotne tika pārtraukta mirklī, kad ienāca Sandra Dzenīte-Cālīte no alternatīvās ģimenes mājas *Zvannieki*. Viņa, starp citu, pirms daudziem gadiem kopā ar savu vīru māc. Juri Cālīti bija pie mums ciemos kādā Diakonijas dienā.

Sandra bija ļoti satraukta. Viņa teica, ka ceļā uz televīziju bija lūgusi Dievu, lai viņa varētu runāt mierīgi, tomēr jau pirms raidījuma iznāca *salekšanās* ar Rīgas sociālā dienesta vadītāju. Kāpēc viņa bija tik satraukusies? Pirms dažām dienām viņa un vietējā pagasta sociālā darbiniece bija apsekojuši vairāk kā 30 nelabvēlīgo ģimeņu. Un tas, ko viņa tur redzēja, vienkārši bija šokējoši. Vardarbība pret bērniem, netīrība, vienaldzība – tas viss pieder pie daudzu mūsu 21. gadsimta Latvijas bērnu ikdienas. Un Sandra aicināja Sociālā dienestu vadītāju un pārējos ierēdņus taču beidzot atzīt, ka tie netiek galā ar situāciju, lai beidz tēlot, ka viss ir zem kontroles. Un aicināja cilvēkus, lai atver savas durvis, savas mājas bērniem, kuriem nav mājas, kuri ir vienkārši bezspēcīgi savu vecāku vai citu pieaugušo varā.

Redziet, ir jau vienkārši pieprasīt nāves sodu. It kā tas atrisinātu visas problēmas. Tomēr daudz grūtāk ir meklēt risinājumus, kā palīdzēt šiem bērniem, kā viņus glābt. Var jau teikt, ka Sandra runāja pārāk emocionāli. Bet – atšķirībā no citiem viņas sirds dega par šiem bērniem, viņa nevarēja palikt vienaldzīga, distancēta, lietišķa.

Kāpēc es to stāstu? Mēs šodien svinam mūsu baznīcas dzimšanas dienu, Reformācijas svētkus. Kā jums šķiet, vai Mārtiņš Luters bija distancēts un neitrāls cilvēks, vai arī viņš *dega* par savu lietu? Protams, ka *dega*. Šodienas tekstā ir teikts, ka mācekļi, redzot Jēzus rīcību, atcerējās vārdus no 69. psalma: "Karstums Tava nama dēļ Mani aprij." Burtiski tas nozīmē, ka viņam viss vārījās. Jāņa atklāsmes grāmatā ir teikts par Laodiķējas draudzi:

"15 Es zinu tavus darbus, ka tu neesi ne auksts, ne karsts. Kaut jel tu būtu auksts vai karsts. 16 Tā kā tu esi remdens, ne auksts, ne karsts, Es tevi izspļaušu no Savas mutes."

Mārtiņš Luters kādu laiku bija spiests atkāpties no cīņas karstuma. Lai paliktu dzīvs, viņam bija jāslēpjas Vārtburgas pilī, un jābūt klusam kā pelītei. Bet šī spiestā nekā nedarīšana noveda pie tā, ka viņš sāka zaudēt savu drosmi. Savam draugam Melanhtonam viņš rakstīja: “Vai nebūtu labāk, ka mēs vairs ilgāk nedzīvotu? Mūsu Dievs mūs ir atstājis.”

Bet mazliet vēlāk, kad viņš atstāja savu drošo slēptuvi un ar pilnu sparū metās cīņā epicentrā, viņa drosmē atkal atgriezās. Un viņš uzrakstīja reformācijas himnu, ko arī mēs dievkalpojuma beigās dziedāsim: “Dievs, Kungs, ir mūsu stiprā pils, kur bēdās varam tverties.”

Mēs varētu jautāt, kas tad ar Jēzu bija noticis, ka Viņš tā sāka ārdīties? Protams, tiem, kuriem viss ir vienalga, kas sēž aiz saviem rakstāmgaldiem, televizoriem un datoriem, tāds jautājums var rasties. Šeit nav nekāds “saldais, mīlais Jēzuliņš”, kā ir teikts kādā bērnu dziesmā. Šeit Jēzus traucē svēto mieru. Viņš ir balts aiz dusmām, dzen lopus ārā, kas bija domāti upurēšanai, apgāž galdus, sit ar pātagu, sviež naudu pie zemes. Kāpēc tāda dusmu lēkme? Tikai tāpēc, ka Dieva namā tirgojās? Varbūt ir vērts, mazliet iepazīties ar detaļām.

Jūdu vēsturnieks Flāvijs Jāzeps, kas piedzima dažus gadus pēc Jēzus nāves, rakstīja, ka uz Pashā svētkiem ieradās aptuveni 2,5 miljoni cilvēku. Jeruzāleme bija pārpildīta ar svētceļotājiem. Tas viss nebija lēts prieks: bija jāmaksā nodoklis templim – apm. 2 dienu algas apmērā, bija jāmaina nauda pareizā valūtā + jāsamaksā naudas mainītāja uzcenojums – atkal 1 dienas alga projām. Vēl puse no dienas algas bija jāsamaksā upuru inspektoram, kas pārbaudīja vai upuris ir nevainojams. Par pašu upuru vajadzēja maksāt divas dienas algas, ja upuris bija nopirkts ārpus tempļa. Bet ja to atzina par kļūdainu, tad bija jāpērk upuris tempļa teritorijā, un tas jau maksāja 40 dienas algas. Ko tas nozīmēja? Mūsu izpratnē tā ir pusotra mēneša alga tempļa vajadzībām, nerēķinot maksu par uzturu un naktsmājām. Iedomājaties, 2,5 miljonu cilvēku vienā reizē 400 latu, sanāk kādi 1000 miljoni latu ienākumu. Neiedomājama liela nauda. Templis toreiz nebija tikai dievnam, bet reizē arī kā centrālā banka, kur glabājās milzīga bagātība. Bet vienkāršie ļaudis dzīvoja lielā nabadzībā. Ko darīt, ja gribi savu Dievu pielūgt, tad tas maksā.

Vai Jūs saprotat, kāpēc Jēzus bija tik sadusmots?

Līdzīga lieta notika katoļu baznīcā, kad baznīca pelnīja lielu naudu ar to, ka pārdeva iedzīvotājiem grēku atlaides. Pāvestam vajadzēja naudu, lai pabeigtu Svētā Pētera baznīcu Romā, bīskapiem arī vajadzēja naudu, priesteriem tāpat. Šodien, pirms 493 gadiem, Mārtiņš Luters piesita pie Vitenbergas pils baznīcas durvīm savas slavenās 95 tēzes, kur viņš aicināja uzticēties Dieva žēlastībai un noraidīja katoļu baznīcas biznesa darījumus ar grēku atlaidēm.

Jēzus par šo atklāto konfrontāciju ar toreizējo varu samaksāja ar savu nāvi. Nav brīnums, ka viņu uzskatīja par dumpinieku. Tomēr šī reize bija izņēmums. Jēzus citādi visu laiku mācīja, sludināja, dziedināja, izdzina ļaunus garus. Viņš nelietoja ārējus ieročus, bet aicināja mīlēt savus ienaidniekus. Kad Viņu apcietināja, Viņš nepretojās. Jēzus necīnījās par Savu dzīvību. Bet tas nenozīmē, ka Viņš baidījās, ka viņam bija vienalga, kas notiek.

Jēzus, izdzenot tirgotājus no tempļa, parādīja, ka ticība Dievam nav līdzeklis, lai pelnītu naudu uz nabago rēķina.

Ko tas nozīmē mums? Luters uzskatīja, ka baznīcai visu laiku ir jāmainās, jāreformējas.

Tā nevar palikt uz vietas, ieslīdēt rutīnā, domāt tikai par savām vajadzībām. Mēs nupat esam piedzīvojuši, kā mūsu baznīca iztērēja ar plašu žestu sešus miljonus dolārus. Tagad nauda ir beigusies, bet parādi ir palikuši, atlaisti daudzi darbinieki, toties mums ir četri bīskapi. Izrādās, ka draudzes ir vienīgās, kas spēj uzturēt šo baznīcu un savus mācītājus.

Vai tā nav mācība arī turpmākām dienām? Ko draudzēm dod virsvalde, kas ir zaudējusi kontroli par sev uzticētiem līdzekļiem? Tik daudz tiek runāts par naudu un varu, visu laiku tikai riņķošana ap

sevi. Par to, kas notiek sabiedrībā, - klusums. Par nabadzību valstī – klusums. Par bērnu, invalīdu, slimo aizstāvību – klusums. Nav brīnums, ka daudzi sāk zaudēt uzticību baznīcai.

Vai nebūtu laiks, mums visiem atgriezties pie Jēzus. Viņš pats ir templis, kas aicina mūs nākt pie Viņa – bez ieejas maksas, bez starpniekiem. Tā ir sirdslieta, nevis ārēju rituālu un naudas lieta. Tā ir ieklausīšanās Viņā, ka paši izrādām žēlsirdību tiem, kas ir bez palīdzīgi, atstāti un pamesti. Jā, Viņš traucē mūsu mieru, tas ir tiesa. Bet laiku pa laikam ir vajadzīgs trauksmes signāls, lai mēs pamostos un sāktu rīkoties. Āmen!